

ἀπ' ὅλα ἐξὸν ἀπ' τῇ φωνῇ τῆς Λεονώρας, σκορπίστηκε κι ἀφτὴ, λίγο λίγο κ' ἐγινε μουρμουρίσμα χαμηλὸ κι ἀπόμακρο, ὡς ποὺ χάθηκε δλότελα καὶ ξαναβασίλειψε τὸ τρίξιμο τοῦ ποταμοῦ μὲ τὴν ἱερή του σιγασιά. Καὶ στερνά καὶ τὸ θεόρατο τὸ σύγνεφο ξανασηκώθηκε, καί, ἀφίνοντας, τίς κόρφες τῶ βουνῶνε στὴν παλιά τους τὴ μαδρίλα, τράδηξε πάλε καὶ στάθηκε κατὰ τὸν Ἑσπερο, καὶ χάθηκε ἔτσι κι ὅλη του ἡ χρυσάδα κ' ἡ λαμπρότη ἀπὸ τὸν κάμπο τοῦ πολύχρωμου χορταριοῦ.

Τῆς Λεονώρας ὡς τόσο οἱ ὑπόσχεσες δὲν ξεχάστηκαν, γιατί τοὺς ἤχους ποὺ βγαίνανε ἀπ' τὸ θυμιασμα τῶν Ἀγγέλων τοὺς ἀκούγα συχνά· καὶ μοσιές καὶ λιθάνια ἐπλεαν πάντα μέσα στὸν κάμπο· καὶ κάποτε, σ' ὥρες μοναξιάς, ὅταν βαριά χτυποῦσε ἡ καρδιά μου, τὸ ἀέρι ποὺ ἔλουζε τὸ μέτωπό μου τῶνοιωθα φορτωμένο ἀπὸ γλυκόλαφρα στενάγματα· κ' ἐνοιωθα συχνά κάτι κρυφὰ κι ἀξεχώριστα μουρμουρίσματα νὰ τριγυρίζουν μέσα στῆς νύχτας τὸν ἀέρα· καὶ μιὰ φορά — ἄχ! μὰ μιὰ φορά μονάχα! — χεῖλια γλυκά, χεῖλια πνευματικά μὲ ξύπνησαν ἀπὸ ὕπνο βαρὺ σὰ θάνατο. Τότε στὰ χεῖλη μου ἐνοιωσα φίλημα.... Μὰ στὴν καρδιά μου μέσα κάποιο μέρος εἶτανε ἄδειο, καὶ τᾶδειο κεῖνο οὔτε ἔτσι νὰ γεμίσει δυνατὸ δὲν εἶταν. Ἦθελα καὶ ποθοῦσα τὴν ἀγάπη ποὺ ἔτσι πολλὴ τὴν εἶχα πρίν. Στερνά ὁ κάμπος ἄρχισε νὰ μοῦ γίνεται σὰ μισητός, καὶ μὲ πίκραινε τώρα ὁ κάμπος καὶ μὲ λυποῦσε κάθε ποὺ συλλογιζόμουνε τὴ Λεονώρα· καὶ τὴ Λεονώρα στὴν καρδιά μου τὴν εἶχα πάντα. Κ' εἶπα νὰ φύγω. Κ' ἔφυγα. Πῆγα στὸν κόσμο τὸν πολυτάραχο καὶ τὸ μάταιο, σ' ἀφτόνε μέσιν νὰ ζήσω.....

Βρέθηκα σὲ μιὰ παράξενη πολιτεία· σ' ἓναν τόπο ποὺ τὸ κάθε τι γύρω μου σὰ νὰ μὴν ἔκανε ἄλλη δουλειὰ παρὰ προσπάθειε μὲ κάθε τρόπο νὰ διώξῃ ἀπ' τὴ μνήμη μου τὰ γλυκά μου τὰ ὀνείρατα ποὺ τόσον καιρὸ τὰ ὀνειρεδόμουνε στὸν κάμπο τοῦ πολύχρωμου χορταριοῦ. Οἱ πομπές καὶ τὰ πανηγύρια, τὸ τρελλοχτύπημα τῶν τουφεκιῶν, οἱ λογιῆς-λογιῆς παράτες καὶ γιορτές, καὶ ἡ δλόλαμπρη ὁμορφιά τῆς γυναίκας, ζάλισαν καὶ μεθῆσανε τὸ νοῦ μου. Μὰ καὶ μ' ὅλα ἀφτὰ δὲν ξεχνούσε ἡ ψυχὴ μου τοὺς ὄρκους τῆς καὶ τᾶεράκι τὸ ἀπαλό, καὶ οἱ στεναγμοὶ καὶ τὰ λιθάνια κ' οἱ μοσιές, σ' ὥρες ἡσυχας τῆ νύχτα, δὲν πάψαν νὰ μοῦ λένε πῶς εἶτανε γύρω μου καὶ σιμά μου, ἡ Λεονώρα μου.

Ξαφνικά ὁμως λείψανε τὰ στενάγματα κι ὁ ἦχος τῶν θυμιατῶνε, καὶ σκοτείνισε ὅλος ὁ κόσμος γύρω μου· καὶ ζαλισμένος καὶ σὰ χαμένος ἔμεινα μέσα σὲ σκέψες κακές· καὶ σὲ πειρασμούς πολλούς. Γιατὶ μιὰ κόρη ἀπὸ τὰ ξένα, ἀπὸ ἓναν τόπο πολὺ μακρινὸ ἦρθε στὴν ἀδελή τοῦ βασιλιᾶ ποὺ περετωσα. Μιὰ κόρη ποὺ στὴν ὁμορφιά τῆς ἡ ψέφτρα ἡ καρδιά μου παραδόθηκε μονομιᾶς — ποὺ μπροστά τῆς ἔσκυφα χωρὶς καμμιά δυσκολία, καὶ τὴν ἀγάπησα θερμὰ καὶ τὴν ἐλάτρεψα. Τ' εἶτανε, ἀλήθεια, ἡ ἀγάπη ποῦθρεψα στὴ νιά τοῦ κάμπου μπροστά σὲ πάθος καὶ στὴ ζέστη καὶ στὴν τρέλλα, μπροστά στὴ

λατρεία καὶ στὰ δάκρυα ποῦχουσα στὰ πόδια μπρὸς τῆς αἰθερένιας Ἑρμεγκράντας; Ὡ! εἶτανε ἄγγελος καὶ σεραφεῖμ ἡ Ἑρμεγκράντα μου! κ' εἶτανε λάμψη ὅλη καὶ ζωή. Ὡ! πόσο θεία εἶτανε ἡ Ἑρμεγκράντα! Κι ὅταν ἔδλεπα βαθιὰ μέσα σὲ μαχμουρλίδικά τῆς τὰ μάτια — Ὡ! εἶταν ὄνειρο! — ἀφτὴ μόνο συλλογιζόμουνε κ' εἶχα σὲ νοῦ μου ἀφτὴ μονάχα.

Παντρέφτηκα — δὲν ἐφοδῆθηκα τὴν κατάρρα μου, τὸν ὄρκο μου δὲν τόνε τρόμαξα. Καὶ δὲ μὲ βρῆκε ἡ κατάρρα. Καὶ μιὰ φορά, μὰ μιὰ φορά ξανά, στὴ σιγασιά μέσα τῆς νύχτας, ἔταν γλυκὰ κοιμόμουνε στὴ νυφικὴ μου κλίνη, ἐνοιωσα τοὺς γλυκόλαφρους στεναγμούς, ποὺ μ' εἶχαν παρατήσει καιρὸ πρίν, καὶ ποῦτανε τώρα σὰ μιὰ γλυκειὰ καὶ γνωστή μου φωνὴ ποὺ μοῦπε: «Κοιμοῦ ἦσυχα—γιατὶ ἡ ἀγάπη βασιλεύει, κι ἀφτὴ ἔτσι τὸ θέλει· τί μὲ τὴν Ἑρμεγκράντα στὴ σπλαχνικὴ καὶ τὴν πονετική σου τὴν καρδιά σχωρνιέσαι γιὰ τοὺς ὄρκους σου στὴ Λεονώρα· καὶ τὸ γιατί θὲ νὰ τὸ μάθης στὰ οὐράνια».

Σωζόπολη 12 VIII 911

ΣΤΑΒΡΟΣ ΜΑΒΡΟΘΑΛΑΣΣΙΤΗΣ

ΟΙ ΘΛΙΜΜΕΝΟΙ

...O ces feuilles qui tombent

Et tombent ;

Et cette pluie à l' infini

Et puis ce cri, ce cri

Toujours le même, dans mon âme!

(Émile Verhaeren)

...Ἐγὼ

Μοναχὸς σὲ Δρόμο.—

Πῶς συντύχαμε; Δὲν ξέρω.

Καὶ τὸ γιατί — δὲν ξέρω...

Οἱ Ἄλλοι πᾶνε,

Οἱ Ἄλλοι χάνουνται καὶ πᾶνε·

Ὡρα πρὸς ὥρα χάνουνται

Ὡσὼν τὰ ρόδα

(Τὰ ρόδα ὅπου σκορπᾶνε...)

Ἐγὼ μόνος Ἀσάλευτος,

Ὁ Πιστὸς κι' ὁ Ἀσάλευτος

Καὶ μοναχὸς σὲ Δρόμο,

Κ' ἡ ψυχὴ μου ὅλο καημὸ

Κι' ὅλο πικρὸν τρόμο.

(Ποῦ πάω; ποῦθε εἶμαι; σὲ ποιοῦ δρόμο;)...

Ἐγὼ
 Στὴν παράμερῃ τῇ Στράτα.
 Οἱ ἄλλοι πᾶνε,
 Οἱ ἄλλοι χάνονται καὶ πᾶνε,
 Κ' εἴμ' Ἐγὼ μονάχος·
 Ὁ πόθος μου ἄλικος σὰ ρῶδι,
 Ρῶδι μεστωμένο
 Καὶ ρῶδι τὸ μισανοιχτό,
 Κι' ὅπου κι' ἂν πιτάω τὸ πόδι
 Ἡ Πέτρα κι' ὁ πλατὺς ὁ Βράχος.
 Κι' ἀνασταίνω Σε, Ὁμορφιά,
 Ποὺ στὰ βαρεῖα χώματα
 Ἀπὸ παλιὸν καιρὸ ἐξεχάστης,
 — Τῶν Εἰδώλων Συντριφτῆς Ἐγὼ
 Καὶ τῶν Εἰδώλων Πλάστης...

Ἀπὸ πάνου,
 Πάνου ἀπ' ὅλα : «κ' Ἐγὼ εἶμαι τὸ χεράκι,
 Τὸ καλομίλητο χεράκι
 Ὅπου ἀγκαλιάζει ἀδερφικὰ τὰ χρόνια
 Κ' Ἐγὼ μόνο, Ἐγὼ
 Μόνο ξέρω μὲς στὰ κλώνια
 Τὸ τί λέει καὶ τ' ἀγεράκι...
 Τὸ τί λένε τὰ πουλάκια,
 Καὶ τ' ἀσπριδερό φεγγάρι
 Ποὺ τὰ δίνει,
 Τὰ μελένια τὰ φιλάκια
 Ποὺ τὰ δίνει
 Ἐγὼ τὸ ξέρω — ποὺ τὰ δίνει
 (Κι' ὅμως εἶναι μιὰν Ὀδύνη
 Στὰ δικὰ μου τ' ἀχειλάκια...)

Ἐγὼ
 Μοναχὸς στὸ δρόμο. —
 Πῶς συντύχαμε ; Δὲν ξέρω
 Καὶ τὸ γιατί — δὲν ξέρω...
 Οἱ ἄλλοι πᾶνε,
 Οἱ ἄλλοι χάνονται καὶ πᾶνε·
 Ὡρα πρὸς ὦρα χάνονται
 Ὡσὰν τὰ ρόδα
 (Τὰ ρόδα ὅπου σκορπᾶνε...)
 Ἐγὼ μόνος Ἀσάλευτος,
 Μὲ τὰ μάτια τ' ἀνοιχτά
 Ποὺ ἀλαργινὰ κυττᾶνε·
 (Ἐγὼ
 Στὴν παράμερῃ τῇ Στράτα
 Μοναχὸς μου. — Οἱ ἄλλοι πᾶνε...)

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΑΝΟΙΞΗ

Νὰ ζῇ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῇ ; Ποιὸς ξέρει
 Νὰ τὸ κρίνει ; Εἴγ' ἀχαρῇ ἡ Ζωὴ κ' ἔχει
 Πολλὰ τὰ πάθια. Ἀφτογὴ πίκρια βρέχει
 Τὰ σωθικά, καὶ ἡ καρδιά προφέρει
 Λόγια πικρά, κοφτὰ σὰν τὸ μαχαίρι,
 Λόγια τῆς θλίψης, τοῦ καημοῦ. Παντέχει
 Μέρα τοῦ χρόνου ἀπικρῇ ; Ἀχ ! τρέχει
 Μ' ἄμετρα βάσανα ἡ Ζωή. Μὰ ταῖρι
 Νὰ καὶ οἱ γλύκες πλήθος. Τώρα ποὺ ἡ Μαγὰ
 Στρώνει τὴ γῆ μὲ λούλουδα καὶ μ' ἄνθια
 Εἶναι τῆς Ζήσης ἀπειρα τὰ μάγια.
 Νᾶν' τῆς Ζωῆς ἀτέλειωτα τὰ πάθια ;
 Νᾶν' οἱ νεκροὶ καλότυχοι ; Καὶ νᾶναι
 Ἡ λησμονιά στοὺς τάφους ποὺ σιγᾶνε ;

Α. Π.

ὍΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Συνέχεια τῆς μελέτης τοῦ Κ. Παλαμᾶ «Ὁ Ποιητὴς καὶ ὁ Κριτικὸς» θὰ δημοσιεύουμε στ' ἄλλο φύλλο.

— Ἐνας πρῶτος θεατρικὸς κριτογράφος ἐσφύτρωσε τώρα τελευταῖα στὶς «Ἀθῆναι» ποὺ υπογράφεται «Ὁ κ. Ὑποβουλεύς». Μὲ τὸ πρῶτο ἀρθρο τοῦ μᾶς ἀποκάλυψε μιὰ περίεργη καὶ ὅχι πολὺ νόμιμη συνεργασία Βαλζάκ καὶ Πολέμη. Δηλ. μᾶς ἀπόδειξε μὲ καίμενα πῶς στὴ «Γυναίκα» τοῦ ὁ κ. Πολέμης δὲν ἔκαμε τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ στιχυρογγήσει δυὸ σελίδες τοῦ Βαλζάκ.

— Ὁ Μαγιάτικος «Καλλιτέχνης» ἀξίζει, διὰ καὶ νὰ πᾶς. Τὸ καλλιτεχνικώτερο περιοδικὸν — ἀληθινὰ καλλιτεχνικὸν — ποὺ ἀποχτήσαμε. Καὶ ἀξίζει νὰ καμαρώνουμε γι' αὐτό.

— Γιὰ τὸ καινούριο βιβλίο τοῦ Λεάντρου Παλαμᾶ «Τὰ τραγούδια τοῦ Λοριάνου», θὰ γράψουμε σὲ κατοπινὸ φύλλο. Τώρα ἀναγγέλλουμε μοναχὰ τὴν ἐκδόσιν του.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΙΔΑ — «Ὅσοι ζωντανοὶ» ὁρ. 2 (γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. 2,25).

Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΥ (Judas Errant) «Ἀγκάθεια καὶ τριδύλοι» ὁρ. 1 (γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ, φρ. 125).

OSCAR WILDE — «DE PROFUNDIS» μετάφρ. Ἀλεξ. Μαρπουτζόγλου ὁρ. 2 (γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. 2,25).

VERNON LEE — «Ἡ Ἀριάδνη στὴ Μάντουα», δράμα σὲ πέντε πράξεις (μετάφραση Στέφ. Πάργα) ὁρ. 1 (γιὰ τὸ ἐξωτερ. φρ. 1,25).

ΑΥΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ «Ἡ μουσικὴ διὰ τῶν αἰώνων» λεφ. 50.